

عنوان مقاله:

بررسی عوامل موثر بر مشارکت روستاییان در اجرای طرح بیابان زدایی در گستره ی اقلیمی خشک و بیابانی ایران

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 26، شماره 3 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

رضا نوروز ولاشدی - استادیار، گروه مهندسی آب، دانشکده مهندسی زراعی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری، ایران،

جابر رحیمی - دانش آموخته دکتری تخصصی هواشناسی کشاورزی، دانشکده مهندسی و فناوری کشاورزی، گروه مهندسی آبیاری و آبادانی دانشگاه تهران، ایران

عباس علی پور - استادیار، گروه جغرافیای سیاسی، دانشگاه امام حسین(ع)، ایران

خلاصه مقاله:

هدف از انجام این پژوهش بررسی و اولویت بندی عوامل موثر بر مشارکت روستاییان در اجرای طرح های جامع مقابله با بیابان در استان های دارای اقلیم خشک و بیابانی بوده است. بدین منظور تعدادی از روستاییان بدون دخالت مرز سیاسی صرفا از جنبه اقلیمی (در معرض خشکسالی شدید) با استفاده از فرمول کوکران به عنوان جامعه نمونه به روش نمونه گیری چند مرحله ای انتخاب شدند. روایی پرسشنامه با نظر اساتید و کارشناسان امر مورد تایید قرار گرفت. پایایی آن نیز از طریق محاسبه آلفای کرونباخ به میزان ۷۵٪ به دست آمد. داده ها با نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که جامعه هدف از سطوح آموزشی و درآمدی پایینی برخوردار بوده است. همچنین افراد هدف به میزان بسیار کم در دوره های آموزشی شرکت می کنند. ضریب همبستگی برآوردی میان متغیرهای مستقل عوامل روانشناختی، فرهنگی، اقتصادی، آموزشی، قانونی و متغیر وابسته مشارکت نیز نشان داد که ارتباط معنی داری در سطح ۱۰٪ بین عوامل مذکور با میزان علاقه و مشارکت جوامع روستایی در اجرای طرح های بیابان زدایی وجود دارد. نتایج تحلیل سلسله مراتبی جهت تعیین اولویت عوامل راهبردی موثر بر اجرای طرح در مناطق روستایی با اقلیم خشک نیز نشان داد که عامل اقتصادی و سطح رفاهی در این مناطق با ضریب نسبی درجه اهمیت ۵٪ جزء مهمترین عوامل بوده است. نرخ ناسازگاری کل در مقایسه دو زوجی برابر ۱۰٪ (قابل قبول) و دیگر عوامل به ترتیب عامل روانشناختی، فرهنگی، آموزشی و قانونی در رتبه های بعدی قرار خواهند گرفت. نتایج تحلیل رگرسیون و مدل ارائه شده نیز نشان داد که عوامل فرهنگی و اقتصادی، بخشی از مهمترین عوامل بوده اند و ۶۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته را تبیین نموده اند. همچنین همبستگی معنی داری میان عواملی چون جنسیت، سن و تاهل با متغیر وابسته وجود نداشته است. عامل اقتصاد و فرهنگ به عنوان چالش اصلی روستاییان در اجرای طرح های بیابان زدایی شناخته شد.

کلمات کلیدی:

بیابان زدایی، جوامع روستایی، تحلیل سلسله مراتبی، مشارکت، خشکسالی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1629420>

